

מבט לאיראן

18 באוגוסט 2022 – 1 בספטמבר 2022

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ◀ קצין בכיר במשמרות המהפכה נהרג ב-21 באוגוסט 2022 בסוריה. נסיבות מותו של הקצין, שהשתייך לזרוע היבשה של משמרות המהפכה לא נמסרו.
- ◀ איראן גינתה את המתקפה האמריקאית, שבוצעה ב-23 באוגוסט 2022 נגד יעדים של המיליציות הפרו-איראניות בדיר אלזור שבמזרח סוריה. המתקפה באה בתגובה למתקפת מל"טים, שבוצעה ב-15 באוגוסט 2022 נגד הבסיס האמריקאי באלתנף שבסוריה. דובר משרד החוץ האיראני כינה את המתקפה האמריקאית "פעולה טרוריסטית" והכחיש כל קשר בין איראן ליעדים שהותקפו בידי ארצות הברית.
- ◀ אתר חדשות סורי דיווח, כי משלחת המורכבת מחמישה מפקדים במשמרות המהפכה הגיעה בסוף אוגוסט 2022 לסוריה כדי לדון עם מפקדים במיליציות השיעיות הפרו-איראניות הפועלות במדינה בתגובות לתקיפות הנמשכות מצד ישראל בסוריה.
- ◀ שגריר איראן בבירות אמר בפגישה עם מזכ"ל מפלגת הבעת' הלבנונית, כי איראן מוכנה לשלוח דלק ללבנון אם ממשלת לבנון תסכים לכך ותשלח משלחת רשמית לטהראן כדי לדון בעניין זה. יוזכר, כי הצעות איראניות דומות לא התקבלו עד כה על ידי ממשלת לבנון.
- ◀ על רקע העימותים, שפרצו ב-29 באוגוסט 2022 בין תומכי זרם אלצדר לכוחות הביטחון העיראקים באזור הירוק בבגדאד, קראה שגרירות איראן בבגדאד לאזרחים איראנים להימנע מנסיעה לערים בגדאד, כאט'מין וסאמראא' עד להודעה חדשה. כמו כן, הופסקו הטיסות מטהראן לבגדאד ועולי הרגל האיראנים התבקשו לדחות את נסיעתם לעיראק במסגרת טקסי הארבעין.
- ◀ שר החוץ העיראקי הגיע ב-29 באוגוסט 2022 לביקור בטהראן ודן עם בכירי הממשל האיראני, ובראשם הנשיא ושר החוץ, ביחסים בין שתי המדינות, בהתפתחויות האחרונות בעיראק ובמאמצי התיווך העיראקים בין איראן לערב הסעודית.
- ◀ מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי, אמר בריאיון נרחב לאתר הרשמי של מנהיג איראן, כי אין די ביכולת הטילים והרקטות שבידי "חזית ההתנגדות" וכי יש צורך בחיזוק היכולות גם בתחום הלחימה הקרקעית כנגד ישראל. סלאמי אמר, כי יש לחמש גם את הגדה המערבית וכי תהליך זה כבר נמצא בעיצומו.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

◀ קצין בכיר במשמרות המהפכה, אבו-אלפצ'ל עליג'אני (Abolfazl Alijani), נהרג ב-21 באוגוסט 2022 בסוריה. אמצעי התקשורת האיראנים דיווחו, כי ההרוג הוא מהעיר דרצ'ה (Dorcheh) שבמחוז אצפהאן ושימש כקצין במרכז ההדרכה להנדסה קרבית באוניברסיטת אמיר אלמאמנין למדעים ולטכנולוגיה של זרוע היבשה של משמרות המהפכה באצפהאן וכיועץ בשורות משמרות המהפכה בסוריה. נסיבות מותו לא נמסרו (תסנים, 22 באוגוסט 2022).

אבו-אלפצ'ל עליג'אני, שנהרג בסוריה (תסנים, 22 באוגוסט 2022)

◀ פיקוד מרכז של צבא ארה"ב (CENTCOM) הודיע ב-24 באוגוסט 2022, כי כוחותיו ביצעו תקיפה אווירית כנגד יעדים פרו-איראנים בדיר אלזור שבצפון-מזרח סוריה, סמוך לעיירה עיאש. בהודעה נאמר, כי התקיפה בוצעה בהוראת נשיא ארצות הברית כדי להגן על הכוחות האמריקאים מפני התקפות מצד קבוצות הנתמכות בידי איראן, כדוגמת מתקפת המל"טים, שבוצעה ב-15 באוגוסט 2022 מעיראק לעבר הבסיס האמריקאי באזור אלתנף. עוד נאמר בהודעה, כי התקיפה כוונה כנגד מתקני תשתית הנמצאים בשימוש על ידי קבוצות הקשורות למשמרות המהפכה. ב-24 באוגוסט 2022 הודיע הפנטגון האמריקאי, כי ניתוח שרידי כטב"מים שתקפו את הבסיס באלתנף ב-15 באוגוסט 2022 מעיד על כך שמקורם באיראן (רויטרס, 24 באוגוסט 2022).

◀ דובר משרד החוץ האיראני, נאצר כנעאני (Nasser Kanani), גינה את התקיפה האמריקאית וכינה אותה "פעולה טרוריסטית נגד קבוצות עממיות הנאבקות בכיבוש" המהווה הפרה של ריבונותה, עצמאותה ולכידותה הטריטוריאלית של סוריה. הוא הכחיש כל קשר בין איראן ליעדים שהותקפו בידי ארצות הברית. כנעאני הוסיף, כי המשך נוכחותם של אנשי צבא אמריקאים בשטח סוריה מנוגד לחוק הבינלאומי ומהווה הפרה של ריבונות סוריה ועליהם לעזוב אותה לאלתר. לדבריו, ארצות הברית משתמשת במאבק בטרור כתירוץ להמשך הכיבוש (אירנ"א, 24 באוגוסט 2022).

◀ בעקבות התקיפה האמריקאית ביצעו מיליציות פרו-איראניות מתקפת רקטות לעבר שני בסיסים אמריקאים בדיר א-זור, במהלכה נפצעו קל שלושה חיילים אמריקאים. בתגובה, השמידו כוחות ארצות הברית שלושה כלי רכב וציוד צבאי נוסף, ששימשו את התוקפים. בתקיפה האמריקאית נהרגו, על פי הודעת CENTCOM שניים או שלושה חברי המיליציות הפרו-איראניות (רויטרס, 24 באוגוסט 2022).

◀ אתר חדשות סורי דיווח, כי משלחת המורכבת מחמישה מפקדים במשמרות המהפכה הגיעה בליל ה-25 באוגוסט 2022 לסוריה לצורך "משימה חשאית". על פי דיווח זה, המשלחת הגיעה לשדה התעופה הבינלאומי של דמשק בטיסת חברת התעופה האיראנית מאהאן אייר ומשם המשיכה לאזור המתחם השיעי אלסידה זינב שבדרום דמשק לפגישות עם מפקדים בכירים במיליציות השיעיות באזור. בפגישה הראשונה, שקיימו חברי המשלחת, השתתפו נציגי חזבאללה הפועלים באזור. לאחר מכן, עברה המשלחת לדרום סוריה וקיימה פגישה עם מפקדים במיליציות הפרו-איראניות, שדנה בתגובות לתקיפות הנמשכות מצד ישראל בסוריה. המשלחת עזבה את סוריה בתום פגישותיה ב-28 באוגוסט (צות אלעאצמה, 29 באוגוסט 2022).

◀ מקורות סורים דיווחו, כי מראשית שנת 2022 ביקרו 125 אלף עולי רגל איראנים בסוריה. על פי נתוני משרד התיירות הסורי, חלק מעולי הרגל נכנסו לסוריה דרך היבשה, לאחר שהגיעו לבירות בטיסות של חברת התעופה האיראנית מאהאן אייר ומשם לסוריה דרך מעברי הגבול בין שתי המדינות, וחלקם דרך האוויר. בחודש יולי 2022 (ובמיוחד לקראת טקסי העאשורא) נכנסו לסוריה 42 אלף תיירים איראנים למטרות דתיות. בדיווח נכתב, כי מיליציות פרו-איראניות, השולטות על מעברי הגבול בין סוריה ועיראק באזור אלבוכמאל, מפקחים באופן קבוע על כניסת שיירות של עולי רגל שיעים מאיראן ועיראק ואף מחלקים להם חומרי הסברה דתיים (עין אלפראת, 20 באוגוסט 2022).

◀ שגריר איראן בבירות, מג'תבא אמאני (Mojtaba Amani), אמר בפגישה עם מזכ"ל מפלגת הבעת' הלבנונית, עלי חג'אזי (Ali Hijazi), כי איראן מוכנה לשלוח דלק ללבנון אם ממשלת לבנון תסכים לכך ותשלח משלחת רשמית לטהראן כדי לדון בעניין זה. חג'אזי הביע צער על כך שממשלת לבנון לא קיבלה עד כה את הצעותיה של איראן לספק דלק ללבנון חרף מצוקת הדלק במדינה (איסנ"א, 28 באוגוסט 2022).

פגישת שגריר איראן בבירות עם מזכ"ל מפלגת הבעת' הלבנונית (איסנ"א, 28 באוגוסט)

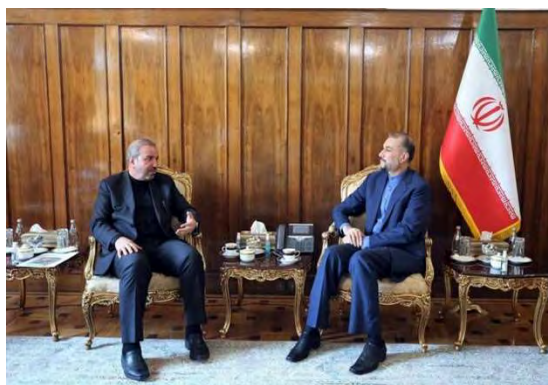
◀ בספטמבר 2021 שוחח שר החוץ האיראני, אמיר-חסיין עבדאללהיאן (Hossein Amir Abdollahian), עם שר החוץ הלבנוני לשעבר, ג'בראן באסיל (Jubran Basil), והדגיש בפניו את נכונות ארצו לספק דלק ללבנון. הוא ציין, כי אם הממשלה והסוחרים בלבנון זקוקים לדלק, איראן מוכנה לספקו (תסנים, 3 בספטמבר 2021). קודם לכן, הצהיר דובר משרד החוץ האיראני דאז, סעיד ח'טיבזאדה (Saeed Khatibzadeh), כי איראן מוכנה למכור דלק לא רק לסוחרים שיעים בלבנון, כי אם גם לממשלת לבנון (פארס, 23 באוגוסט 2021).

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ על רקע העימותים, שפרצו ב-29 באוגוסט 2022 בין תומכי זרם אלצדר לכוחות הביטחון העיראקים באזור הירוק בבגדאד, קראה שגרירות איראן בבגדאד לאזרחים איראנים להימנע מנסיעה לערים בגדאד, כאט'מין וסאמראא' עד להודעה חדשה. בנוסף על כך, הודיע שדה התעופה הבינלאומי של טהראן על ביטול הטיסות מטהראן לבגדאד. משרד הפנים האיראני ביקש מעולי הרגל האיראנים לדחות את נסיעתם למקומות הקדושים לשיעה בעיראק במסגרת טקסי הארבעין לציון יום ארבעים ימי האבל על מות האמאם השיעי חוסין בן-עלי (איסנ"א, 29 באוגוסט). במהלך העימותים, שפרצו לאחר הודעת מנהיג זרם אלצדר, מקתצ'א אלצדר, על פרישתו מהחיים הפוליטיים וסגירת מוסדותיו, פרצו תומכיו לארמון הנשיאות והתעמתו עם כוחות הביטחון. בעקבות המחאות, שהתפשטו למוקדים נוספים במדינה, הודיעו כוחות הביטחון העיראקים על עוצר כללי בכל מחוזות המדינה.

◀ נשיא איראן, אברהים ראיסי, שוחח ב-22 באוגוסט 2022 עם ראש ממשלת עיראק, מצטפא אלכאט'מי, ודן עימו במשבר הפוליטי הנמשך בארצו. במהלך השיחה, הדגיש ראיסי את הצורך בשמירת האחדות בעיראק ואמר, כי על כל הזרמים הפוליטיים בעיראק לנהל דיאלוג במטרה להגיע להסכמה בנוגע לפתרון הבעיות הפוליטיות. כמו כן, ביקש הנשיא משלטונות עיראק להקל על עולי הרגל האיראנים, הצפויים להגיע בחודש ספטמבר הקרוב במסגרת טקסי הארבעין (פארס, 22 באוגוסט 2022).

◀ שגריר איראן בעיראק, מחמד כאט'ם אל-י צאדק (Mohammad Kazem Al-e Sadegh), נפגש ב-22 באוגוסט 2022 עם שר החוץ האיראני, חסין-אמיר עבדאללהיאן (Hossein-Amir Abdollahian), ודיווח לו על ההתפתחויות הפוליטיות האחרונות בעיראק. כמו כן, מסר השגריר דיווח לשר החוץ על אודות ההערכות לטקסי הארבעין ועל מצב הקשרים בין שתי המדינות (איסנ"א, 22 באוגוסט 2022).

פגישת שר החוץ האיראני עם שגריר איראן בבגדאד (איסנ"א, 22 באוגוסט 2022)

◀ שר החוץ העיראקי, פואד חסין (Fuad Hussein), הגיע ב-29 באוגוסט 2022 לביקור בטהראן ונפגש עם בכירי הממשל האיראני, ובראשם הנשיא אברהים ראיסי ושר החוץ חסין אמיר-עבדאללהיאן (Hossein Amir-Abdollahian). בפגישת שרי החוץ דנו השניים ביחסים בין שתי המדינות, בהתפתחויות הפוליטיות האחרונות בעיראק ובמאמצי התיווך העיראקים הנמשכים בין איראן לערב הסעודית. עבדאללהיאן הדגיש את הצורך

לממש את ההסכמים, שנחתמו בין שתי המדינות, ולהרחיב את הקשרים המסחריים והכלכליים ביניהן. הוא הצהיר, כי איראן מייחסת חשיבות רבה לשמירת היציבות והאחדות הלאומית בעיראק וסבורה שיש לפתור את חילוקי הדעות הפנימיים במדינה במסגרת החוק ותוך שמירת מעמדה של ממשלת עיראק (תסנים, 29 באוגוסט 2022).

פגישת שרי החוץ של איראן ועיראק (איסנ"א, 29 באוגוסט)

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), העניק ריאיון נרחב לאתר הרשמי של מנהיג איראן (19 באוגוסט 2022) בעקבות סבב הלחימה האחרון בעזה. בריאיון אמר סלאמי, כי "ההתנגדות הפלסטינית" הצליחה בשנה האחרונה להרחיב את מאבקה נגד "הציונים" הן ברצועת עזה והן בגדה המערבית חרף הניתוק הגיאוגרפי בין הרצועה לגדה ועל אף המגבלות והאמצעים הטכנולוגיים, בהם משתמשת ישראל כדי לפקח על הרצועה ולנתק אותה מבחוץ. מגבלות אלה לא מנעו מהפלסטינים להתעצם ולפתח אמצעי לחימה מתקדמים. הוא הדגיש, עם זאת, כי אין די ביכולת הטילים והרקטות שבידי הפלסטינים וחזבאללה כדי לשחרר את השטחים הכבושים ויש צורך בחיזוק היכולות גם בתחום הלחימה הקרקעית כדי להביס את ישראל באמצעות גלים של אזרחים ולוחמים צבאיים, כשם שעשתה איראן במהלך מלחמתה עם עיראק בשנות ה-80, תוך ניצול שטחה הקטן והמאוכלס של ישראל.

◀ סלאמי הצביע על חולשתה הגוברת של ישראל ועל העדר זיקה בין הציונים, שהיגרו לפלסטין ממקומות שונים בעולם, מתרבויות שונות ומשפות שונות, לארצם. הוא ציין, כי הציונים חזקים בהתמודדות מול צבאות קלאסיים, אך נכשלים במאבק נגד קבוצות הג'האד, כדוגמת הג'האד האסלאמי בפלסטין.

מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (אתר מנהיג איראן, 19 באוגוסט)

◀ בהתייחסו לסבב הלחימה האחרון בעזה אמר סלאמי, כי אילו העימות היה מתרחב, כלל הקבוצות הפלסטיניות, לרבות חמאס ופתח, היו מתערבות בלחימה, אך מאחר שהג'האד האסלאמי הצליח לנהל את המערכה בעצמו, לא היה צורך בהתערבות יתר הקבוצות, שתמכו בו מבחינה מורלית. הוא ציין, כי האסטרטגיה של "ההתנגדות" היא לכפות על האויב לקבל את תנאי הפלסטינים באמצעות עימותים מוגבלים וקצרים וכי הוכח ש"המשטר הציוני" אינו מסוגל להילחם אפילו נגד קבוצה אחת של "ההתנגדות", והביא כראייה לכך את רצונה של ישראל לסיים את הלחימה. סלאמי אמר, כי כשם שעזה התחמשה, כך גם הגדה המערבית יכולה להתחמש וכי תהליך זה כבר החל ונמצא בעיצומו. הוא ציין, כי אין כל קושי לייצר אמצעי לחימה ולהעבירם ממקום למקום. הוא ציין, כי בפגישתו בטהראן עם מזכ"ל הג'האד האסלאמי, זיאד נח'אלה, במהלך סבב הלחימה האחרון בעזה דנו השניים בשחיקת כוחם של הציונים בהשוואה לעבר. סלאמי אמר, כי הפלסטינים מאמינים שישראל בשקיעה, שעוצמתה נשחקת עם הזמן וכי בעתיד הקרוב יוכלו להפוך לבעלים של ארצם.

◀ שגריר איראן בסוריה, מהדי סבחאני (Mehdi Sobhani), נפגש ב-22 באוגוסט 2022 עם נציגי הג'האד האסלאמי הפלסטיני בדמשק. בהודעת שגרירות איראן בדמשק נאמר, כי הפגישה דנה בהתפתחויות ברצועת עזה ובגדה המערבית ובסבב הלחימה האחרון בעזה (מבצע "עלות השחר") וכי השגריר האיראני שיבח את "התנגדות הג'האד" במאבק נגד "המשטר הציוני" (איסנ"א, 22 באוגוסט 2022).

פגישת שגריר איראן בסוריה עם נציגי הג'האד האסלאמי (איסנ"א, 22 באוגוסט)